

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 261/2025
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Веселина Станковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лебану К 36/22 од 26.09.2024. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 232/24 од 20.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Веселина Станковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лебану К 36/22 од 26.09.2024. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 232/24 од 20.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану К 36/22 од 26.09.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од две године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде, као и остале трошкове о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем. Оштећена ББ је упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 232/24 од 20.11.2024. године делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лебану преиначена је пресуда Основног суда у Лебану К 36/22 од 26.09.2024. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Лесковцу окривљеног АА, због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од четири месеца, док је усвајањем жалбе пуномоћника оштећене ББ укинуо првостепену пресуду у делу

одлуке о трошковима кривичном поступка и у том делу вратио првостепеном суду на поновно одлучивање. У преосталом делу жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва и жалба окривљеног АА одбијене су као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Веселин Станковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или укине у целину побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да су побијане пресуде заснивају на доказу на ком се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати, а без ког не би била донета иста пресуда.

Као незаконит доказ, бранилац означава исказ сведока ВВ, на ком се, према наводима захтева, пресуда не може заснивати јер је исти, као привилегован сведок, у поднеску и изјави УОП-П: 258-2024 од 22.01.2024. године, „јасно навео да не жели да сведочи у поступку“, што је његово законско право предвиђено чланом 94. став 1. ЗКП, па самим тим првостепени суд „није требало да узме у обзир“ његов исказ дат пред јавним тужиоцем дана 10.03.2022. године, „јер је дат без уважавања његовог законског права да одбије да сведочи“. Поступајући супротно томе и заснивајући пресуду на исказу овог сведока, првостепени суд је, према мишљењу браниоца, учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, коју другостепени суд није отклонио.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховног суда оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је сведок ВВ испитан пред јавним тужиоцем Основног јавног тужилаштва у Лебану на записнику Кт 331/20 од 10.03.2022. године, у присуству браниоца окривљеног и пуномоћника оштећене, где је пре испитивања упозорен о дужностима и правима сведока, међу којима и о разлозима искључења и ослобођења од дужности сведочења у смислу члана 93. и 94. ЗКП, а затим је, иако је навео да је окривљени брат његове супруге, изјавио да ће дати свој исказ, чији садржај је, уз одговоре на питања браниоца окривљеног, унет у записник, који су након

упозорења у смислу члана 235. став 1. ЗКП, без примедби потписала сва присутна лица.

Након тога, сведок ВВ, је према стању у списима предмета, приступао на заказане главне претресе, на којима присуство окривљеног није могло бити обезбеђено, па је тако овај сведок на главном претресу од 23.07.2024. године уредно обавештен о дану и часу одржавања наредног главног претреса заказаног за 26.09.2024. године, на који није приступио, а на ком је судија, након узимања изјаве од јавног тужиоца, одлучио да главни претрес одржи у одсуству окривљеног, у смислу члана 507. став 2. ЗКП, на ком се, између осталог, упознао са садржином записника о испитивању сведока ВВ Кт 331/20 од 10.03.2022. године сачињеним пред јавним тужиоцем.

Одредбом члана 94. став 1. тачка 2) ЗКП, прописано је да од дужности сведочења ослобођено лице које је сродник окривљеног по крви у правој линији, у побочној линији до трећег степена, закључно, као и сродник по тазбини до другог степена закључно.

Одредбом члана 406. став 2. ЗКП прописано је да се записници о ранијем испитивању лица која су ослобођена дужности сведочења (члан 94. став 1.) не смеју извести у складу са одредбом овог члана ако та лица нису уопште позвана на главни претрес или су на главном претресу изјавила да неће да сведоче.

Имајући у виду наведено, одлука првостепеног суда да се на главном претресу упозна са садржином записника о испитивању сведока ВВ од 10.03.2022. године сачињеним пред јавним тужиоцем, када је сведок упознат са правом да је ослобођен дужности сведочења у смислу одредбе члана 94. ЗКП и изјавио да жели да сведочи, донета је у складу са одредбом члана 406. став 2. ЗКП, обзиром да се суд са садржином његовог исказа са овог записника упознао након што је констатовао да сведок на главни претрес није приступио иако је уредно позван. У конкретном случају, суд није извео као доказ записник о ранијем испитивању сведока који је на главном претресу изјавио да неће да сведочи, па околност што је сведок ВВ то учинио у поднеску и изјави УОП-П: 258-2024 од 22.01.2024. године није од утицаја на законитост извођења овог доказа.

Сходно наведеном, исказ сведока ВВ дат пред јавним тужиоцем, не може се сматрати незаконитим доказом у смислу навода захтева, због чега је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којим се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењен као неоснован.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног АА подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП. Међутим, образлажући разлог за изузеће судије Бојане Стевановић, која је донела побијану првостепену пресуду, бранилац окривљеног изражава сумњу у њену непристрасност јер је против ње, према наводима захтева, поднета кривична пријава, а поред тога и захтев окривљеног за њено изузеће од 06.09.2023. године.

На изнет начин, не дајући у захтеву разлоге за обавезно изузеће судија који су такстативно наведени у члану 37. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног, према налажењу Врховног суда, заправо указује на повреду закона из члана 37. став 2. ЗКП, која не представља обавезан разлог за изузеће, па према томе, ни битну повреду

одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, а сама за себе не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, у смислу члана 485 став 4. ЗКП, па се овај суд није упуштао у њено разматрање.

Врховни суд се није упуштао ни у разматрање преосталих навода захтева за заштиту законитости, налазећи да бранилац окривљеног АА само формално истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Наиме, полемисањем са оценом доказа и оспоравањем чињеничних утврђења суда да је окривљени поступао са директним умишљајем, бранилац окривљеног, према налажењу овог суда, суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, док наводима у којима анализира разлоге побијаних пресуда указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а наводима којима оспорава одлуку судије да главни претрес одржи у одсуству окривљеног сматрајући да је присуство окривљеног било нужно, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 507. став 2. ЗКП.

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и повреда закона из члана 440. ЗКП, на које се указује изнетим наводима захтева, не представљају законом дозвољене разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то их Врховни суд није разматрао.

Из свих изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић